

LÄRARHANDLEDNING

Författare: *Miriam Svartborn*

Skolplus.se

© Skolplus AB 2024-08-07. Materialet kan användas i den egna interna verksamheten under förutsättning att man har en licens för Skolplus. Materialet får ej spridas vidare på till exempel internet.

Läs med
Gry och Ola

Innehåll

Förord	3
Översikt	4-5
Förslag på arbetsgång	6-7
Högläsningstexter till läshäfte 1	
Gry och Ola	8
Sidan 3 (o och s)	9
Sidan 4 (os och so)	10
Sidan 5 (l, lo och sol)	11
Sidan 7 (r, ro och ros)	12
Sidan 8 (m, mos och mor)	13
Sidan 9 (a, al och mal)	14
Sidan 10 (e, ler och ser)	15
Sidan 12 (n, en och ren)	16
Sidan 13 (i, is och ris)	17
Sidan 14 (v, vas och val)	18
Sidan 15 (t, tal och not)	19
Sidan 17 (ä, räv och säl)	20
Sidan 18 (k, sik och rik)	21
Sidan 19 (f, fat och fot)	22
Högläsningstexter till läshäfte 2	
Sidan 3 (u, uv och ur)	23
Sidan 4 (b, bi och bil)	24
Sidan 5 (å, ås och ål)	25
Sidan 7 (g, gam och gem)	26
Sidan 8 (d, duva och duk)	27
Sidan 9 (ö, lök och örn)	28
Sidan 11 (j, jul och jak)	29
Sidan 12 (h, hög och haj)	30
Sidan 13 (p, pöl och pil)	31
Sidan 15 (y, yr och yla)	32
Sidan 16 (z, zoo och zebra)	33
Sidan 17 (c, Cia och cykel)	34
Sidan 19 (w, wok och Siw)	35
Sidan 20 (q, Qatar och Isaq)	36
Sidan 21 (x, sax och yxa)	37

Läs med *Gry och Ola*

Förord

Jag fick idén till *Läs med Gry och Ola* då jag som lärare märkt av ett stort behov av extra stöttning kring de elever som har svårt att knäcka läskoden. Materialet utgår från bokstavsljuden och är tänkt att

- stötta både pedagog och elev i målet att knäcka läskoden
- kunna användas som ett komplement till helordsmetoden
- öka läslusten genom att göra avkodningen lekfull
- ge ökad ordförståelse, och därmed ökad läsförståelse.

Det övergripande syftet är att öka elevernas måluppfyllelse kring läsförståelse i slutet av årskurs 1. (Lgr 22: ”Eleven läser meningar i enkla, bekanta och elevnära texter genom att använda ljudningsstrategi och helordsläsning på ett delvis fungerande sätt.”)

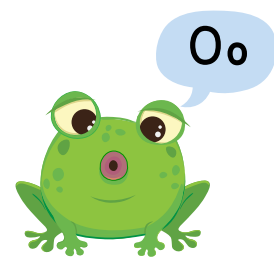
Jag hoppas att du och dina elever får en rolig stund tillsammans med Gry och Ola!

Lycka till!
Miriam

Miriam Svartborn

*Lärare i svenska
som andraspråk samt
läromedelsförfattare.*

*Grodan Gry ljudar bokstäverna
i och o. Exempel från läshäfte 1.*

Läs med Gry och Ola

Översikt

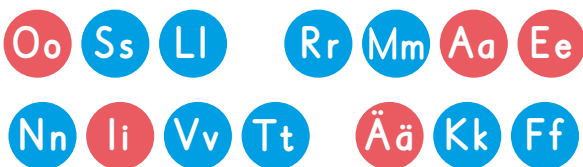
Materialet består av lärarhandledning, läshäfte 1 och läshäfte 2. Dessutom finns tillhörande arbetshäften, bildstöd och extramaterial.

Lärarhandledning

Här i lärarhandledningen finns tips på hur du som pedagog kan arbeta med materialet. Det finns även en samling korta **texter** att läsa upp för eleverna inför varje nytt bokstavsljud eller ord.

Läshäfte 1 och 2

I **läshäfte 1** presenteras fjorton bokstäver i ordningen:

I **läshäfte 2** presenteras resterande bokstäver i ordningen:

Bokstäverna lärs ut av **grodan Gry** som visar hur **munnen formar bokstavsljuden**. Till sin hjälp har hon sin vän, **ormen Ola**.

I läshäfte 2 lär eleverna känna ytterligare två karaktärer: **igelkotten Isa** och **skatan Sami**.

Vartefter eleverna lär sig bokstäverna möter de även **enstaviga ord i läshäfte 1**, och **en-och tvåstaviga ord i läshäfte 2**. Till varje ord finns bilder på Gry, som ljudar bokstäverna. Dessutom finns en förklarande bild till varje ord för att öka ordförståelsen.

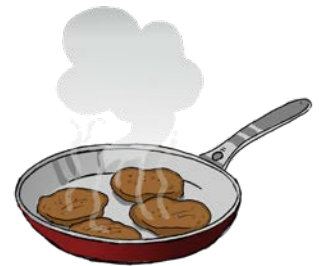
Bildstöd

Bilderna på Gry som formar de olika bokstavsljuden samt de **förklarande bilderna till orden** från läshäftena finns även i större format att ladda ner från Skolplus hemsida. Skriv ut och laminera för ökad hållbarhet. Bilderna är tänkta att sättas upp i klassrummet vartefter bokstäverna och orden introduceras.

O → S

Grodan Gry ljudar ordet os.
Exempel från läshäfte 1.

OS

Bildstöd till orden finns
i läshäftena och att ladda
ner separat för utskrift.

Läs med
Gry och Ola**Arbetshäfte 1 och 2**

Arbetshäftena är ett komplement till läshäftena och är till för dig som vill fördjupa bokstavsarbetet med dina elever. Ordningen på bokstäverna och upplägget matchar läshäftena.

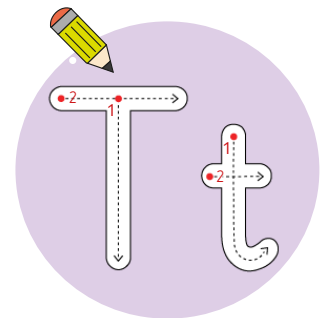
Varje bokstav övas på två sidor i arbetshäftet. På den ena sidan skriver eleven bokstäver och ord och på den andra övar sig eleven på bokstavsljudet. Förutom de bokstäver och ord som eleven känner igen från läshäftet möter eleven i dessa häften nya en- och tvåstaviga ord.

TIPS!

I arbetshäftena finns bokstäver att spåra.
Befäst bokstavens form genom att be eleverna att:

1. Rita bokstaven med fingret i luften.
2. Rita bokstaven med fingret på bänken.
3. Spåra bokstaven med fingret i arbetshäftet.
4. Spåra bokstaven med penna.

Bland extramaterialet finns de spårbara bokstäverna att ladda ner separat för utskrift i större format.
Om ni väljer att använda dessa kan eleverna gärna spåra bokstaven flera gånger med krita i olika färger.

Bokstaven T från
Arbetshäfte 1

Extramaterial

Bland extramaterialet finns övningar för att träna fonemisk medvetenhet. Till dessa finns en separat lärarhandledning. Dessutom finns det bänkalphabet, bildkort, bokstavskort och annat användbart material.

Förslag på arbetsgång för läshäftena

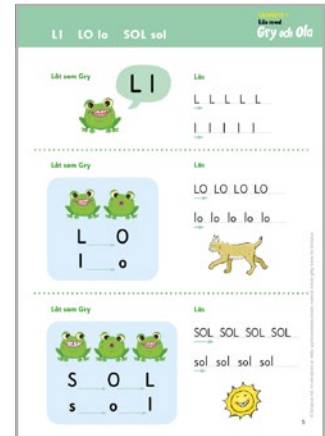
Introduktion av Gry och Ola

Vartefter eleverna jobbar i sina läshäften möter de nya bokstäver och kan läsa allt fler ord. Till hjälp har de grodan Gry och ormen Ola. Innan ni börjar med introduktionen av de första två bokstäverna, o och s, kan det vara trevligt att låta eleverna lära känna Gry och Ola genom att **högläsa texten "Gry och Ola"** på sidan 7 här i lärarhandledningen.

Sidor med nya bokstäver och ord

I rutan nedan finns ett förslag på hur man kan lägga upp arbetet med de övningssidor i läshäftet som är markerade med **grönt**. Oftast innehåller en sådan sida **en ny bokstav och ett eller två nya ord**. Anpassa gärna arbetstakten och tillvägagångssättet efter vad som passar elevgruppen.

Läs med Gry och Ola

Sidor med nya bokstäver och ord är markerade med grönt, exempel från läshäfte 1.

- 1 Börja med att **högläsa texten** som hör till den sida i läshäftet som eleverna ska jobba med. Texterna finns på sidorna 8–36 i lärarhandledningen.
- 2 **Samtala** om bokstaven eller ordet det handlar om.
- 3 **Visa** det tillhörande **bildstödet** (till bokstaven eller ordet).

Till varje ny **bokstav** består bildstödet av en bild på Gry som formar bokstavsljudet med munnen. Demonstrera hur bokstaven låter eller be eleverna gissa/visa hur den låter. Låt sedan eleverna ljuda högt tillsammans.

Till varje nytt **ord** består bildstödet av en förklarande illustration. Fråga om det är någon som känner till ordet. Be gärna eleverna berätta något om ordet för en klasskompis eller för hela klassen. Uppmärksamma eleverna på hur ordet bildas genom att sätta samman de bokstäver och bokstavsljud som eleverna tidigare har mött.

- 4 **Sätt upp bildstödet** så att det är synligt för eleverna.
- 5 Presentera nästa bokstav eller ord som hör till sidan i läshäftet. **När alla bokstäver och ord på sidan är presenterade** för eleverna så **högläser ni** hela sidan i läshäftet **tillsammans**. (Varje elev ska ha varsitt exemplar av häftet.)
- 6 Låt sedan eleverna träna på att **läsa själva** på sidan i läshäftet.

Läs med Gry och Ola

Repetitionssidor – "Läs igen!"

Sidorna som är markerade med **blått** i läshäftena är **repetitionssidor**. Tanken är att dessa sidor ska vikas längs den streckade linjen för att dölja bilderna. På så sätt får eleverna prova att läsa orden utan bildstöd. Sedan kan eleverna titta på bilderna – som hjälp, eller som bekräftelse på att de har läst rätt.

Sista sidorna, läshäfte 1

Sist i läshäfte 1 finns två sidor markerade med **rött**, sidan 21 och 22. På sidan 21 läser eleverna för första gången **ett ord med kort vokal (e)**, i form av ett av våra vanligaste ord, ordet "en". Ordet "en" uttalat med kort vokal nämns i högläsningstexten till läshäftets sida 12, där Gry och Ola talar om *en en*. Påminn gärna eleverna om detta och samtala om ordet "en" uttalat med kort och lång vokal, samt högläs tillsammans i klassen innan eleverna läser på egen hand i läshäftet.

På sista sidan i läshäfte 1, sidan 22, får eleverna gå ett steg vidare och **läsa hela meningar**. Här möter eleverna ytterligare **ett ord med kort vokal (a)**, namnet **Ola**. Eleverna ska läsa meningarna och para ihop dem med rätt bilder. Om du som pedagog bedömer att elevgruppen är redo, kan du låta eleverna läsa tyst för sig själva och göra övningen utan föregående högläsning tillsammans i klassen. Annars gör ni som vanligt, högläser tillsammans och låter sedan eleverna läsa och göra övningen.

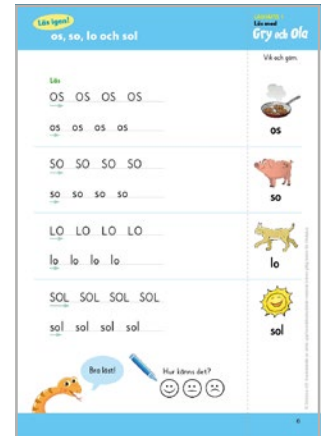
Sista sidorna, läshäfte 2

Även i läshäfte 2 finns två avslutande sidor markerade med **rött**. Sidan 23, näst sista sidan, har samma upplägg som motsvarande sida i läshäfte 1.

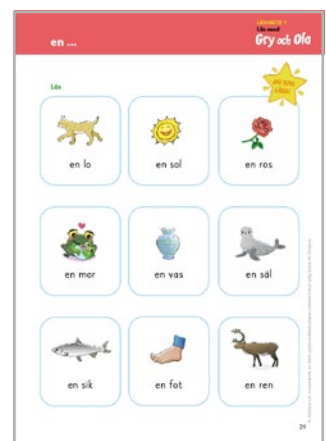
På sidan 24, sista sidan, får eleverna läsa hela meningar. Här möter eleven flera nya ord. Låt eleverna läsa tyst för sig själva direkt, eller högläs först tillsammans och låt därefter eleverna läsa och göra övningen.

Kort vokal

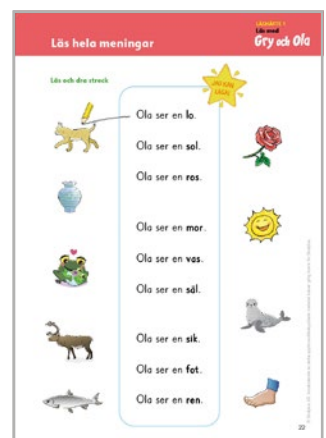
I läshäfte 2 finns flera ord där korta vokaler förekommer. Stanna gärna upp och prata om detta när ni stöter på dessa ord (duva, haj, yla, zebra, Cia, cykel, wok, Qatar, Isaq, sax, och yxa). A och e med kort vokalljud har eleverna mött på de sista sidorna i läshäfte 1. Kort vokalljud för y och o är däremot en ny bekantskap.

Repetitionssidor är markerade med blått, exempel från läshäfte 1.

På sidan 21 i läshäfte 1 läser eleverna ord med obestämd artikel (en).

På sidan 22 i läshäfte 1 läser eleverna hela meningar.

Vilka är egentligen Gry och Ola? En trevlig start på bokstavsarbetet kan vara att högläsa denna text, så att eleverna får lära känna Gry och Ola innan ni kör igång. En tillhörande bild att visa upp för klassen hittar du allra först i det utskrivbara bildstödet till läshäfte 1.

Läs med Gry och Ola

Begrepp att diskutera

en skylt, trädgrenen, en duns, kväker, granskar, kanar, ett klurigt leende, ett yngel

Gry och Ola

Ormen Ola är en orm som vet ganska mycket om allt möjligt (tycker han själv i alla fall), men det finns en sak som han ännu inte har lärt sig – att läsa.

Ola vill väldigt gärna kunna läsa. I flera veckor har han försökt lära sig på olika sätt. Hittills har det inte gått så bra, men Ola tänker inte ge upp. En dag när Ola stirrar på en skylt i skogen för att se om han kan klura ut vad tecknen på skylten betyder, hoppar plötsligt en liten groda fram.

- Hej! Vad gör du? frågar grodan, som heter Gry. Varför hänger du upp och ned i ett träd?
- Det ser du väl. Jag övar på att läsa, pustar Ola.
- Jaha. Vad står det då?
- Inte vet jag. Men jag tänkte att om jag tittar från det här hållet så kanske jag förstår ... hmm.

Ola släpper taget om trädgrenen och ramlar ner på marken med en duns.
– Kvack! kväker Gry när Ola landar bredvid henne. Vad säger du?
Är skylten svår att läsa? Det tror jag inte! Lyft upp mig!

Gry tar ett skutt upp på ormens huvud. Ola blir lite förvånad, men gör som grodan vill. Han sträcker halsen högt upp så att Gry kan komma nära. Gry granskar skylten noga och kanar sedan vigt ner längs ormens långa kropp. När hon är nere på marken tittar hon på Ola med ett klurigt leende.

– Jaha, där ser man! Det står "Välkommen till ... Grodskogen".
Egentligen står det "Välkommen till Storskogen", men Gry tänker att Grodskogen faktiskt är ett mycket finare namn.

- Åh! Kan du läsa? Bara så där? säger Ola imponerat.
- Klart jag kan! ropar Gry stolt. Det lärde jag mig redan som ett pyttelitet yngel, av min farfar.
- Oj, vad bra! Kan du lära mig? frågar Ola ivrigt.
Gry funderar en kort stund.

– Gärna! Först lär man sig hur några bokstäver låter. Och sen sätter man ihop bokstäverna till ord. Det är lätt som en plätt! Jag kanske kan lära dig på samma sätt som min farfar lärde mig. Han gjorde bokstäver av pinnar och annat och gömde dem lite här och där. Sen fick vi leta upp dem och öva på hur varje bokstav låter. Det var jättekul, och jag har sparat alla bokstäverna! Vi kan börja nu direkt. Följ med!

Ola känner på sig att han och den lilla grodan kommer att bli riktigt goda vänner och ha mycket kul tillsammans.

Texter till läshäfte 1, sidan 3 (Oo och Ss)

Högläses av pedagogen.

Läs med *Gry och Ola*

Oo

Grodan Gry och ormen Ola är hemma hos Gry.
Ola ser en bokstav som hänger på en krok.

- Kolla här, Gry! Vilken rund och fin bokstav!
- Ooo ja, den är jättefin, svarar Gry. Och den låter fint också, lyssna!

Gry formar läpparna som en liten rund ring och låter "ooo".

- Ooo, härmar Ola. Ooo, jag kan läsa, oooooooooo.
- Snart! skrattar Gry. Snart kan du läsa!

Ss

Ola ser sig om. På Grys köksbord ser han en annan bokstav.

- Titta Gry! Den här bokstaven ser ut som mig. Den slingrar sig!
- Ja, och den låter "sss", svarar Gry.
- Sss, väser Ola förtjust. Ja, den låter som mig också! Ssssssss!
- Här, säger Gry och sträcker fram bokstaven. Den både ser ut som dig och låter som dig. Du får den!

Texter till läshäfte 1 , sidan 4 (os och so)

Högläses av pedagogen.

Läs med *Gry och Ola*

OS

Gry och Ola är på utflykt. De går förbi en bondgård.
Gry sniffar i luften.

- Någon lagar mat! säger Gry.
- Ja, det luktar **os**, svarar Ola. Vad hungrig jag blir!
- Jag med! Mat-os kan lukta gott ibland.
- Ooo, sss låter Ola fundersamt. Ooosss. Os! Gry, jag tror att jag vet vilka bokstäver det är i ordet os!
- Bra, Ola! säger Gry och ser nöjd ut.

Nu kurrar magarna högt på de båda vännerna. Som tur är har de matsäck med sig. De slår sig ned i gräset och dukar upp maten.

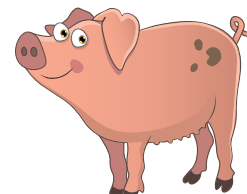
SO

Gry får syn på ett djur.

- Gry, vet du vad det där är för djur? frågar Ola. Det är en **so**.
- Nehejdu, det där är en gris, svarar Gry.
- Ja, men en so är samma som en mammagris.
- Aha, då förstår jag.
- Sss, ooo. Ola funderar. Sssooo. So!

Gry hoppar upp på grisens rygg och klappar den.
– Du är en fin so, säger Gry. Du ska få smaka på vår matsäck.

Grisen grymtar nöjt.

Texter till läshäfte 1 , sidan 5 (l, lo och sol)

Högläses av pedagogen.

Läs med Gry och Ola

LI

Det är en varm och fin sommardag. Gry och Ola är på väg till en sjö. Ola är på sitt allra bästa humör. Han får syn på något.

- Åh! ropar Ola. Kolla, en ny bokstav!
 - Ja, precis! Bokstaven L. Och den låter så här: "lilll". Prova!
 - Lilll, lätt som en plätt, svarar Ola glatt.
- Han hittar på en glad melodi:

Bokstaven L, lilll, la-la-la, lilll, lätt som en plätt!

lo

Det prasslar till en bit bort på en äng med högt gräs.

- Har du sett Ola, vilken stor katt! säger Gry.
- Det är ett lo-djur, svarar Ola. Visste du att det finns mer än tusen lodjur i Sverige?

Ola funderar lite.

- Jag undrar om vi vågar gå fram för att hälsa.
- Ja, det vågar vi, svarar Gry och hoppar iväg för att säga hej till lo-djuret.

sol

Gry och Ola vilar i gräset. De tittar upp mot himlen. Solen lyser dem i ögonen.

- Gry, vet du hur långt bort vår sol ligger från jorden? undrar Ola.
- Nja, inte riktigt, svarar Gry. Men det är nog väldigt långt dit.
- Det är ungefär 15 miljoner mil! Det är jättelångt. Men ändå tar det bara drygt åtta minuter för ljuset att färdas från solen till jorden.
- Oj! fnissar Gry. Tänk om man kunde åka lika fort som ljuset. Det hade varit kul!
- Ja, verkligen, skrattar Ola.

Texter till läshäfte 1, sidan 7 (r, ro och ros)

Högläses av pedagogen.

Läs med
Gry och Ola**Rr**

Gry och Ola är ute och letar efter fler bokstäver. Ola kikar under en buske.

- Titta Gry! Här är en ny bokstav!
- Den hade gömt sig, svarar Gry. Vet du hur den låter?

Ola ler finurligt, lägger bokstaven mot huvudet och låtsas lyssna.

- Nej, tyvärr. Den låter ingenting.
- Du är knasig du, skrattar Gry och skakar på huvudet. Det är bokstaven R och den låter så här: "rrrrr".
- Rrrrr, härmar Ola.
- Brrrrrraaa! skojar Gry.

ro

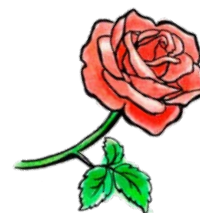
Gry och Ola är nere vid sjön. Gry pekar.

- Titta en båt! Vill du följa med? Jag kan ro, säger Gry.
- Kan du ro? frågar Ola.
- Ja, det kan jag, svarar Gry.
- Jag vill gärna se dig ro båten, säger Ola.
- Okej, kom ombord då! svarar Gry och hoppar i båten. Vi ror hem till mig!

ros

Gry och Ola sitter i Grys trädgård.
Gry pekar på alla blommor.

- Vet du vilken som är min favoritblomma? frågar Gry.
- Nää. Kanske tulpan? gissar Ola.
- Fel, det är en **ros**.
- Jaså, en ros! Rosor luktar gott!
- Här! Lukta på den här rosen, säger Gry. Hon står vid en vacker röd ros.

- Åh vilken fin ros! säger Ola. Rosen är nog min favoritblomma också.

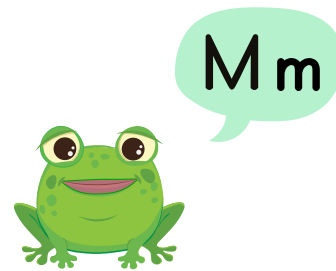
Texter till läshäfte 1, sidan 8 (m, mos och mor)

Högläses av pedagogen.

Läs med
Gry och Ola**Mm**

Gry och Ola går på stigen bakom Grys hus. De letar efter en ny bokstav.
Ola stannar till.

- Titta! ropar Ola. Är det där en bokstav?
- Ja, det är det, svarar Gry.
- Vilken rolig form den har!
- Ja, den ser mjuk ut, mjuk som mossa.
- Hur låter den då? frågar Ola.
- Mmm, som i mmmossa! skrattar Gry.
- Aha då förstår jag! svarar Ola. Mmm!

mos

Gry och Ola ska äta middag ihop. De funderar på vad de ska äta.

- Tycker du om **mos**, Gry? frågar Ola.
 - Nä, det gör jag inte, svarar Gry.
 - Det gör jag. Jag älskar mos! Ola slickar sig om munnen.
 - Vi ska inte laga mos va? undrar Gry oroligt.
 - Nä, skrattar Ola. Vi ska inte laga mos.
- Vi kokar pasta istället!

mor

Gry och Ola sitter vid matbordet och äter. De pratar om sina familjer.

- Har du en mamma, Ola? frågar Gry och suger i sig en lång spagetti.
- Ja, jag har en **mor**, smacker Ola.
- En mor? Vad är det?
- Mor betyder mamma.
- Då fattar jag! Jag har också en mor, svarar Gry glatt.

Läs med Gry och Ola

Aa

Gry och Ola är ute i skogen och letar efter fler bokstäver. Efter en stund ser Ola något bakom ett träd.

- Här! En ny bokstav! ropar Ola ivrigt.
- Vet du vad det är för bokstav? frågar Gry.
- Ja, det vet jag! Den har jag hört talas om! Den heter A och låter "aaaaa".
- Aaaaa! Precis så låter den, svarar Gry.

al

Gry och Ola fortsätter längre in i skogen. Vid en bäck ser de ett träd med ganska runda blad och pyttesmå kottar.

- Visste du att Sveriges största **al** finns i staden Hjo? frågar Gry.
- Vad är en al? undrar Ola.
- En al är ett träd!

Ola ser ivrig ut.

- Okej! Kan vi åka till Hjo? Jag vill klättra längst upp i Sveriges största al!
- Nej tack! svarar Gry. Jag gillar INTE att klättra i träd. Jag gillar att hoppa på marken och att simma.

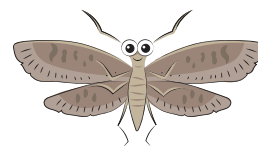
mal

Gry och Ola är hemma hos Gry efter skogs promenaden. De tittar på en insekt som kommit in i Grys hus.

- Titta, en **mal**! ropar Gry. Den äter trådar!
- Äter en mal trådar? undrar Ola.
- Ja, trådar som finns i kläderna.
- Men då blir det väl hål i kläderna?
- Ja, precis. En mal gör hål i kläderna. Titta!

Gry håller upp en solhatt. Den har tre små hål.

- Oj! säger Ola. Vilken tur att jag inte äger några kläder. Hemma hos mig trivs nog inte malen.

Ee

Gry och Ola är i skogen. Ola pekar upp i ett träd.

- Titta där uppe! Ser du vad jag ser? En bokstav!
- Just det! Det är bokstaven E. Gissa hur den låter! säger Gry.
- Den kanske låter så här: "glrguglrrxx", svarar Ola med ett gurglande ljud.
- Nej, inte så! skrattar Gry. Den låter "eeeeee".
- Eeeee, härmar Ola.
- Preeeeecis!

ler

Ola är glad. Han **ler** och börjar vissla en melodi.
Han slingrar sig i takt med melodin.
Gry hoppar bredvid. Hon ler åt Ola.

- Vad ler du åt? undrar Ola.
 - Jag ler åt dig. Du är så glad idag, svarar Gry.
 - Ja, jag är glad, svarar Ola. Jag har lärt mig att vissla!
- Ola ler så brett att man ser alla hans tänder. Sedan fortsätter han glatt att vissla.

ser

Gry och Ola leker en lek som de kallar för "Gissa ordet".

- Jag tänker på ett annat ord för "tittar". Gissa vilket, säger Gry.
- Kollar, svarar Ola.
- Nej, ett annat ord. Ett som rimmar på mer, fortsätter Gry.
- Hmm. Ola tänker en stund. Nu vet jag! Ordet är **ser**!
- Just det! ropar Gry. Ser är ett annat ord för tittar.

Texter till läshäfte 1, sidan 12 (n, en och ren)

Högläses av pedagogen.

Läs med
Gry och Ola

Nn

Gry och Ola letar efter en ny bokstav.
Gry hittar den först. Men hon står i vägen så att Ola inte kan se den.

- Ola, den här bokstaven får du gissa vilken det är, säger Gry och ser klurig ut. Lyssna på det här. **Nallen Nisse nyste nio nätter.** (Betona bokstaven N.)
- Va? Vadå? Vad pratar du om? undrar Ola förvirrat.
- Jamen, det är ju ledtrådar till bokstaven som jag har hittat!

Ola tänker en stund.

- **Nallen Nisse nyste nio nätter ...** Det låter så här i början av orden: "nnnnn".
- Bra! ropar Gry förtjust och gör ett par glada grodhopp. Nnnnn, så låter bokstaven N!

en

Gry och Ola är i Grys trädgård. Gry vill lära Ola ett nytt ord.
Hon pekar.

- Titta en **en**!
- En en? Vad är det? undrar Ola.
- Den stora gröna busken där heter en, svarar Gry.
- En en, kul, svarar Ola. Samma ord fast de låter olika!
- Ja, det är sant! Båda orden skrivs på samma sätt, men låter olika.

ren

Gry och Ola pratar om olika djur som de tycker om. Ola tycker att renar är jättefina.

- Vet du om att en **ren** har horn? undrar Ola.
- Ja, fast bara renhanen, svarar Gry.
- Nej, både renhonan och renhanen har horn.
- Det visste jag inte!
- Jag vill rida på en ren. Då kunde jag hålla mig fast i hornen.
- Jag tror inte att man brukar rida på renar, fnittrar Gry.
- Det har du kanske rätt i, säger Ola och ler.

Texter till läshäfte 1, sidan 13 (i, is och ris)

Högläses av pedagogen.

Läs med
Gry och Ola**i**

Det är en fin sommardag. Gry och Ola ser och hör många insekter som surrar runtomkring. De ser några höga, blå blommor.

- Titta där! Gry pekar. Den blomman heter iris.
- Vad fin den är, svarar Ola.

Ola går dit för att plocka en blomma. Då ser han en ny bokstav. Den ligger på marken mellan blommorna. Han håller upp den för Gry.

- Hur låter den här bokstaven? frågar Ola.
- Iiii, svarar Gry och ler brett.
- Iiii, inte så svårt! säger Ola.
- I, som i iris, skrattar Gry.

is

Det är varmt ute och solen lyser från en blå himmel. Ola är törstig.

- Vill du ha lite saft? frågar Gry.
- Gärna, och med **is** i tack, svarar Ola.
- Tycker du om att ha is i saft? undrar Gry.
- Ja, när det är varmt ute, svarar Ola.
- Mmm, det är gott! Den blir så kall och god!

De sätter sig under ett träd och dricker kall jordgubbssaft.

ris

Gry och Ola ska laga lunch. De kan inte bestämma sig för om de ska ha **ris** eller pasta.

- Vad gillar du bäst, ris eller pasta? undrar Ola.
- Ibland tycker jag bäst om pasta. Ibland tycker jag bäst om ris, svarar Gry.
- Då tycker jag att vi tar ris. Det låter lite kul tycker jag, riiiiis.
- Ja, vi kokar riiiiis! Gry skrattar och gör tummen upp.

Texter till läshäfte 1, sidan 14 (v, vas och val)

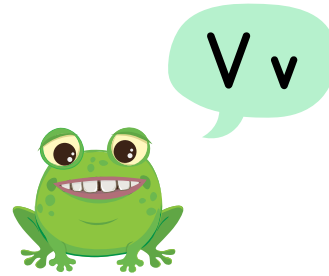
Högläses av pedagogen.

Läs med
Gry och Ola**Vv**

Ola har hittat en ny bokstav. Gry skojar med Ola.
– Bit dig i underläppen! säger hon till Ola.

Ola biter sig i läppen.

- Aj!
- Nej, inte så hårt, säger Gry. Så här! (Visa)
- Sen trycker du underläppen lite uppåt och låter "vvvvv".
- Vvv, vvv, vvv! låter Ola. Vvvad kul!

vas

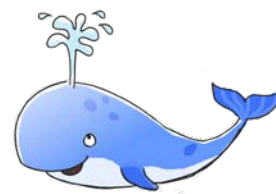
Gry gör fint hemma. Hon sätter blommor i en **vas**.
Vasen är blå- och grönrandig.

- Vilken fin vas, säger Ola.
- Ja visst är den fin, svarar Gry. Vet du en sak?
- Nä, vadå?
- Arkeologer har hittat en jättegammal vas.
- Arkeologer?
- Ja, såna som gräver efter väldigt gamla saker eller hus.
- Aha, då vet jag. Men hur gammal var vasen?
- Jo, de har hittat en vas som är 2500 år gammal, svarar Gry.
- Oj, vilken gammal vas, säger Ola förvånat.

val

Gry och Ola är på en strand. De tittar ut över havet.

- Tänk om vi såg en **val** nu, säger Ola.
- Jag vill se en späckhuggare, svarar Gry. Det är en slags val.
En sån har jag sett på bild en gång.
- Jag vill se en blåval, säger Ola. Blåvalen är världens största djur!
- Den är väl inte större än en elefant? undrar Gry.
- Mycket större! Den kan bli längre än två bussar i rad!
- Wow! Jag vill också se en blåval! svarar Gry.

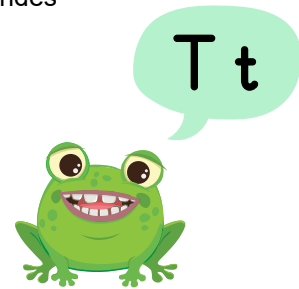
Texter till läshäfte 1, sidan 15 (t, tal och not)

Högläses av pedagogen.

Läs med
Gry och Ola**Tt**

Gry och Ola letar efter en ny bokstav. Ola tittar bakom träd och buskar, men han hittar ingen ny bokstav någonstans. Gry kommer hoppandes med en klurig min.

- Tycker Teo om te? frågar hon.
- Är det en ledtråd? undrar Ola.
- Just det! Lyssna! Tycker Teo om te? En bokstav som låter ...?
- Jag vet! ropar Ola. T-t-t! Den låter "t-t-t"!
- Gry ler stort och tar fram bokstaven T, som hon gömt bakom ryggen.

tal

Gry och Ola leker en lek, en lek med **tal**.

- Säg ett tal mellan tio och tjugo, säger Gry.
- Femton! svarar Ola. Nu är det min tur att fråga dig. Säg ett tal mellan noll och två.
- Ett!
- Ha! Jag kom på en sak! Ola sträcker på sig och låter högtidlig: Nu ska jag hålla ett tal om ett tal. Ett tal som är talet ett.
- Va? Kvack! Okej ... Gry ser förvirrad ut.
- Jag skojade bara, fnissar Ola. Men ordet tal kan betyda att man håller ett tal också. Som en statsminister gör ibland. Eller en kung!
- Ett tal om ett tal. Nu fattar jag! skrattar Gry.

15

not

Gry ska spela piano. Ola pekar på pappret som Gry har framför sig.

- Vad heter den där krumeluren? undrar Ola. Är det en bokstav?
 - Nej, det är en **not**, svarar Gry. Noter visar hur man ska spela. Lyssna här! Gry trycker ner en tangent på pianot.
 - Vad fint det låter! säger Ola. Får jag försöka med en annan not?
 - Javisst! Gry pekar på en annan not på pappret. Sedan visar hon var Ola ska trycka på pianot.
- Ola tycker att det låter jättefint.
- Noter är ändå lite som bokstäver, men för musik, funderar han.
 - Precis! Så är det! svarar Gry.

Texter till läshäfte 1, sidan 17 (ä, räv och säl)

Högläses av pedagogen.

Läs med
Gry och Ola

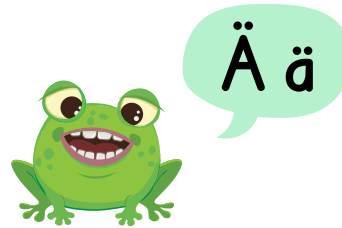
Ää

Ola har hittat en ny bokstav. Han frågar Gry hur den låter.

- Så här låter den: "äääää". Jag ska visa dig. Gry öppnar munnen stort.
- Ner med tungan. Säg äääää.

Ola gapar så stort han kan.

- Inte så stort, skrattar Gry. Såhär! Gry visar igen.
- Äääää säger Ola, och gapar lagom stort.
- Jättebra! ropar Gry.

räv

Gry och Ola leker en lek som de kallar för "Gissa djuret".

- Gissa vilket djur jag tänker på, säger Ola. Det har fyra ben.
- En katt, svarar Gry.
- Nej. Svansen är lång och tjock. Det finns i Sverige.
- En häst, gissar Gry.
- Nej, svarar Ola. Det är listigt.
- En uggla?
- Nix. Sista ledtråden nu. Det ser ut som en liten hund.
- Aha, nu vet jag! En r... (Låt eleverna gissa.)
- Just det! En **räv** är det, svarar Ola.

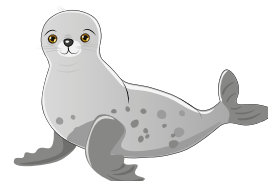
säl

Gry och Ola fortsätter att leka "Gissa djuret". Nu är det Olas tur att gissa.

- Det här djuret lever i havet, säger Gry.
- Lätt! En val, svarar Ola.
- Nej, det är gulligt och mycket mindre.
- En fisk, gissar Ola.
- Nej, det kan bli flera meter långt.
- Det var svårt, säger Ola. Jag vet inte ... kanske en **säl**?
- Rätt! En säl är djuret jag tänkte på, svarar Gry.

Ola ser glad ut. Han vet en del om sälar.

- Kan du ett annat ord för säl? frågar Ola.
- Nää, det kan jag inte.
- Sjö katt!
- Är sjökatt samma som säl? undrar Gry.
- Just så är det, svarar Ola.

Texter till läshäfte 1, sidan 18 (k, sik och rik)

Högläses av pedagogen.

Läs med Gry och Ola

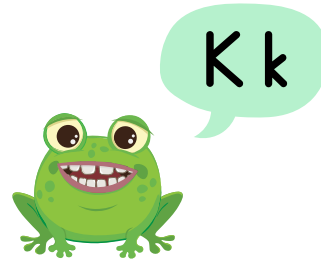
Kk

Ola har hittat en ny bokstav.

Gry pekar.

- Hur tror du den här bokstaven låter?
 - Vet inte, kanske fff? funderar Ola.
 - Nä, inte riktigt, svarar Gry. Den låter så här: "k,k,k".
- Säg efter mig nu: **Kalle kokar kola**.

- Kalle kokar kola. Kalle kokar kola, härmar Ola.
- Kanonbra! ropar Gry och klappar Ola på ryggen.
- Nu blev jag sugen på kola, säger Ola.

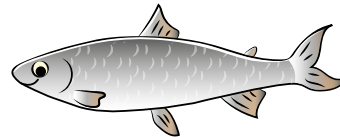
sik

Gry och Ola pratar om olika slags fiskar.

- Vet du vilken sorts fisk **sik** är? undrar Ola.
- Sik? Nej det vet jag inte, svarar Gry.
- Sik är en laxfisk.
- Det visste jag inte, säger Gry. Vad äter en sik?
- Sik kan äta plankton och ibland till och med andra fiskar.

Gry rynkar på näsan.

- Äter en sik andra fiskar? Blä för det!
- Ja, blä för det, skrattar Ola.

rik

Gry och Ola pratar om pengar.

- När jag blir stor vill jag bli **rik**, berättar Ola.
 - Vad skulle du göra om du var rik? undrar Gry.
 - Om jag var rik skulle jag köpa glass varje dag!
- Vad skulle du köpa om du var rik?
- Om jag var rik skulle jag köpa choklad och bjuda alla mina vänner på ett chokladkalas!
 - Får jag komma då?
 - Det är klart, skrattar Gry. Du är ju min vän.
 - Hoppas du blir rik snart! ler Ola.

Texter till läshäfte 1, sidan 19 (f, fat och fot)

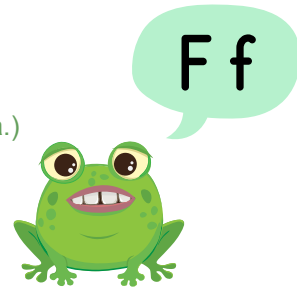
Högläses av pedagogen.

Läs med
Gry och Ola**Ff**

Gry gömmer en bokstav bakom sin rygg.

- Gissa vilken bokstav jag har.
- Säg en ledtråd först, svarar Ola.
- Okej, säger Gry. **Femtiofyra fotbollar.**
Ola förstår ingenting.

- **Fyra fläckiga fjärilar**, fortsätter Gry.
- **Fyra fläckiga fjärilar**, upprepar Ola. Han tänker, men kan inte komma på vilken bokstav det är. (Fråga eleverna om de kan gissa.)
- Tänk efter, säger Gry. Vad är första ljudet i orden?
- Jag vet! ropar Ola. Bokstaven låter "fffff", som i "femtiofyra fotbollar" och som i "fyra fläckiga fjärilar".
- Finfint! ropar Gry. Det är rätt! Bokstaven F låter "fffff".

fat

Gry är hemma hos Ola. Ola har lagt lite frukt på ett blommigt **fat**.

- Vilket fint fat, säger Gry.
- Tack, jag fick det av min mormor, svarar Ola.
- Är det ett gammalt fat? undrar Gry.
- Ja, det är säkert 700 år, svarar Ola. Lika gammalt som mormor.
- 700 år? Nää, du skojar! ler Gry.
- Ja, jag skojar. Mormor är inte så gammal. Och fatet är bara 100 år.
- Men det är ändå ett ganska gammalt fat, säger Gry.
- Ja, det är det, svarar Ola.

fot

Gry och Ola vilar under en buske. En människa stannar bredvid deras gömställe. Plötsligt ser Gry och Ola en **fot**. De ser en fot till. Ola och Gry fnissar. Ola vill skrämmas lite. Han slingrar sig snabbt upp på en fot och sedan över den andra foten innan han återvänder till busken.

- Hjää! En orm! skriker människan och börjar stampa med båda fötterna. (Stampa med fötterna och låt barnen härma.)
Sedan springer människan iväg med en väldig fart.

Gry och Ola skrattar så tårarna rinner.

- Vad rädd människan blev! Det där gjorde du bra Ola, skrattar Gry.
- Jag förstår inte att de är så rädda för lilla mig, väser Ola.
- Nej, du är ju bara en snäll liten orm, svarar Gry.
- Precis! säger Ola.

Texter till läshäfte 2, sidan 3 (u, uv och ur)

Högläses av pedagogen.

I läshäfte 2 kommer eleverna att möta två nya figurer, skatan Sami och igelkotten Isa. Bild för utskrift finns först i bildstödet till läshäfte 2.

Läs med
Gry och Ola**Uu**

Ormen Ola och grodan Gry är i skogen och letar efter en ny bokstav. De har sällskap av skatan Sami, som också vill lära sig att läsa. Bredvid stigen får Sami syn på något i en lövhög.

- Hmm. Är den där krokiga saken en bokstav? undrar Sami och pekar.
- Javisst! säger Gry. Bra Sami! Men vet du hur den låter?
- Nää, svarar Sami och skakar på huvudet.
- Om jag säger uuursöt och buuusig ...
- Jag vet! ropar Ola. Bokstaven låter "uuuuu"!
- Jag kan också! skriker Sami och flaxar vilt med vingarna. Uuu, buu, jag är ett läskigt skat-spöke! BUUU!
- Ja huu så läskigt! skrattar Gry.

uv

Gry, Ola och Sami leker leken "Gissa djuret".

- Här kommer en ledtråd, säger Gry. Det här djuret finns i Sverige och har orange ögon.
- Vilken ovanlig ögonfärg, säger Ola. Är det en orm?
- Nej, svarar Gry. Det har örontofsar.
- Jag vet! ropar Sami. Ett lodjur!
- Nej, det har vingar också, försätter Gry. Det är en av världens största och tyngsta ugglor! En berg-**uv**!
- Berguv? Du sa ju att det var en uggla, säger Sami.
- En uv är en slags uggla, svarar Gry.
- Uuuvvv, ljudar Ola. Jag tror jag vet vilka bokstäver det är i ordet uv!

ur

De tre vännerna pratar om kluriga gåtor.

- Jag kan en gåta, säger Ola. Vad är det som går och går, men aldrig kommer någonstans?
- Är det tåget? undrar Sami.
- Nej, när man åker med tåget kommer man ju någonstans, svarar Ola.
- Jaha, men jag har faktiskt aldrig åkt tåg, suckar Sami.
- Kan det vara en klocka? frågar Gry.
- Just det! ropar Ola. Rätt svar! Det är ett **ur**.
- Va? Vänta nu! Är det en klocka eller ett ur? undrar Gry.
- Det är samma sak, förklarar Ola. Ur är ett gammeldags ord för klocka.
- Aha, som ett fickur! tjuter Sami förtjust. Min mormor har ett gammal ur som man kan ha i fikan, ett fickur. Det är av guld och jättefint!

Texter till läshäfte 2, sidan 4 (b, bi och bil)

Högläses av pedagogen.

Läs med
Gry och Ola**Bb**

Idag har igelkotten Isa följt med Ola och Sami hem till Gry. Isa är också nyfiken på bokstäverna.

- Det finns en bokstav bakom min byrå, berättar Gry.
- Jag ser den! ropar Isa. Den ser rolig ut! Den är liksom bullig! Isa håller upp den så att alla kan se.
- Är det någon som vet hur den låter? frågar Gry. Här är en ledtråd. En **bullig bokstav bakom byrån**.
- Vad konstigt du pratar! säger Isa förvånad.
- **Bullig bokstav bakom byrån** Nu vet jag! ropar Ola. Bokstaven låter ... *(låt eleverna gissa)* ... "b"!
Som i **bullig, bokstav, bakom och byrå!**

B b

bi

Gry, Ola, Sami och Isa är i Grys trädgård. Det är en härlig vårdag och solen skiner. På en gul blomma sitter ett litet **bi**.

- Titta ett bi! ropar Ola. Vet ni vad ett bi äter?
- Ja, det suger nektar från blommor, svarar Sami.
- Det stämmer, säger Ola. Vet ni vad bin gör mer? De andra skakar på huvudet.
- Bin gör honung och pollinerar, så att det blir frukt och bär.
- Nu blev jag lite hungrig, säger Gry.
- Bin är jätteviktiga för naturen, fortsätter Ola.
- Jätteviktiga! svarar Gry. Men nu går vi in till mig och äter. Hejdå, lilla viktiga bi!

bil

Vännerna äter lunch hos Gry och pratar om bilar.

- Jag gillar inte bilar, säger Isa. En gång blev jag nästan påkörd!
- Vad hände? undrar Sami.
- Jag skulle gå hem till min farfar, säger Isa. Då kom en jättesnabb **bil**.
- Usch, vad läskigt! ropar Ola. Tur att du hann undan!
- Ja, det var tur! pustar Isa.
- Jag vill ha en bil, säger Gry. En liten bil, lagom för en groda.
- Ha! Jag kan säkert flyga snabbare än en liten grodbil! retas Sami.
- Det gör inget, skrattar Gry. Jag vill köra långsamt, så att jag inte kör på någon.
- Bra Gry! ler Isa. Bra tänkt!

Texter till läshäfte 2, sidan 5 (å, ås och ål)

Högläses av pedagogen.

Läs med
Gry och Ola

Åå

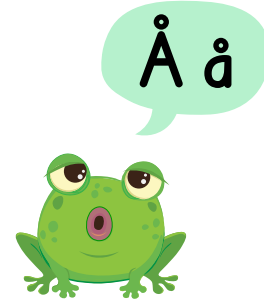
Snart ska vännerna på utflykt, men först letar de efter en ny bokstav i Grys trädgård. Gry berättar att bokstaven ser ut som ett A, men med en liten ring ovanför.

(Fråga gärna eleverna om de vet vilken bokstav det kan vara.)

- Den låååter såååhär: "ååååå", ljudar Gry.
- Ååååå! härmar de andra.
- Men var har du gömt den? frågar Sami.
- På stället där jag har min kratta och min skottkärra, svarar Gry.

Ola slingrar sig till Grys förråd.

- Det finns tvååå! ropar Ola. Här finns två av bokstaven Å!
- Ååå! Två Å! skrattar Gry.

ås

De fyra vännerna är på utflykt. De är på en så hög höjd att de kan se långt bort, ända till havet.

- Oj, vad högt upp vi är! ropar Ola
- Ja, vi är på en **ås**, svarar Sami.
- En ås? Vad är det? undrar Ola.
- En ås är en lång och smal höjd, förklarar Sami. Den här åsen bildades för länge sen, under istiden. När isen smälte stannade en massa sand, grus och stenar kvar.
- Är det här en rullstensås? frågar Gry.
- Just det, svarar Sami. Så kan det också heta. Det brukar finnas många runda stenar i en sådan här ås.
- Kom! ropar Ola ivrigt. Vi letar efter istids-stenar!

ål

Gry, Ola, Sami och Isa leker "Gissa djuret". Det är Olas tur att tänka på ett djur.

- Djuret ser lite ut som jag. Men inte riktigt lika snygg förstås. Ola sträcker på sig och ler stort.
- En mask! svarar Isa snabbt.
- Nej, väser Ola. Inte en mask! Ett djur som lever i havet.
- Jag vet! ropar Gry. En **ål**! Det är en ål!
- Rätt! Visste ni att ålen föds i ett hav som heter Sargassohavet? Sen simmar den många hundra mil för att komma hit.
- Oj! pustar Sami. Då är den jättebra på att simma!
- Ja, en ål kan simma väldigt långt, svarar Ola.
- Jag kan inte simma alls, suckar Sami.
- Jag kan lära dig! Det är lätt som en plätt! säger Gry.

Texter till läshäfte 2, sidan 7 (g, gam och gem)

Högläses av pedagogen.

Läs med
Gry och Ola**Gg**

Gry har gömt en bokstav bakom sin rygg.

– Bokstaven ni ska få lära er idag är ovanligt fin! säger Gry stolt.
Det är faktiskt den finaste i hela alfabetet!
– Vilken bokstav kan det vara? undrar Isa
– Mitt namn börjar med den! ropar Gry. G, g, g – som i Gry!
Gry tar fram bokstaven G och visar upp den för alla.

– G som i **g**odis, säger Isa.
– Och G som i **g**lass, säger Ola.
– **G**odis och **g**lass. Två bra saker som börjar på G!
säger Sami och ler.
– Nej, *tre* bra saker, **G**ry, **g**odis och **g**lass, skrattar Ola.

Gg**gam**De fyra vännerna leker "Gissa djuret".
Det är Isas tur att tänka på ett djur.

– Jag tänker på ett djur med två ben, säger Isa.
– En skata! tjuter Sami och flaxar ivrigt med vingarna.
– Inte en skata, skrattar Isa. Men det är en fågel.
Fågeln jag tänker på kan leva i öknen.
– Jag vet, en **gam**! ropar Gry.
– Rätt! svarar Isa. Visste ni att en gam äter döda djur?
– Blä! säger Ola. Berätta något mer om gamen!
– Det finns en slags gam som heter kondor, fortsätter Isa.
När en stor kondor breder ut vingarna kan den bli tre meter bred!
Och den kan bli ovanligt gammal för att vara en fågel – 50 år!
– Oj! säger Sami. Min mormor är 6 år gammal.

gem

Ola har något han vill visa.

– Vet ni vad det här är? frågar Ola. Han håller upp en liten metallklämma. Alla känner igen den lilla saken, men ingen kommer på vad den heter.

(Håll gärna upp ett gem och låt eleverna gissa.)

– Man kan sätta ihop papper med den, säger Ola. Det är ett **gem**.
Jag samlar på dem. Vet ni att det finns ett jättestort gem i Oslo?
Det är en skulptur som är sju meter hög. Det gemet vill jag se
någon gång!

– Vi med! ropar Gry, Sami och Isa.

(Visa gärna ett foto på skulpturen, sök på "Binders-monumentet" på internet.)

Läs med Gry och Ola

Dd

Gry har gömt en bokstav i skogen. Efter en stund ser Ola något som hänger längst ut på en gren.

– Bra Ola! Du hittade den, säger Gry.

Här kommer en ledtråd till hur den låter:

Drakar **dr**icker **dr**uvjuice. Hör ni hur det låter i början av varje ord?

– Jag hör! Jag hör! ropar Isa ivrigt. D, d, d! Det låter "d"!

– Bra lyssnat! säger Gry.

– Dricker drakar verkligen druvjuice? frågar Ola.

– Du är rolig du, skrattar Gry.

Dd

duva

Gry, Ola och Isa väntar på skatan Sami. Han är sen, men plötsligt landar han bredvid Gry. Sami börjar genast att putsa sina fjädrar, som blivit rufsiga.

– Var har du varit? frågar Gry.

– Jag krockade med en **duva**, svarar Sami.

– Oj! Hur gick det med duvan? frågar Ola.

– Det gick bra. Och med mej också, tack. Men duvan tappade några dun.

– Vad är dun för något? undrar Isa.

– Dun är fåglarnas små, mjuka fjädrar, förklarar Sami.

– Stackars duvan! ropar Isa förskräckt. Kom! Vi måste försöka hitta duvans dun!

– Nej, stopp! Det behövs inte, det växer ut nya, skrattar Sami.

duk

Vännerna har bakat bullar hemma hos Isa. Nu ska de fika.

– Jag är jättesugen på bullar! gnäller Ola.

– Först får ni ta fram min fina **duk**, svarar Isa.

– Är det här din fina duk? undrar Ola och sveper ett vitt tyg om sig, som en mantel. Han ser busig ut och gör en rolig min.

– Nä, det där är mitt lakan, skrattar Isa. Min duk ligger i lådan.

Duken är gul med blå blommor.

– Här är den! skriker Sami glatt.

Sami och Ola lägger duken på bordet. Gry kommer med bullarna.

– Oj, vilken fin duk! ropar Gry.

– Nu har vi en fin duk och goda bullar, säger Ola. Äntligen fikadags!

Texter till läshäfte 2, sidan 9 (ö, lök och örn)

Högläses av pedagogen.

Läs med
Gry och Ola

Öö

Isa får syn på en bokstav hon inte känner igen.
Den är rund som ett O och har två prickar ovanför.
(Fråga gärna eleverna om de vet vilken bokstav det kan vara.)

- Jag hittade en ny bokstav! ropar Isa glatt.
- Bra! säger Gry. Hur låter den då?
- Öh, öh... jag vet inte riktigt, svarar Isa fundersamt.
- Rätt! skrattar Gry. Den låter precis så, "öh, öh"!
Det är bokstaven Ö, den sista bokstaven i alfabetet.

lök

Vännerna ska laga spagetti med köttfärssås.

- Vi vill ha **lök** i köttfärssåsen, säger Isa och Ola.
- Nej tack! Ingen lök för mig! ropar Gry.
- Inte till mig heller! Blä för lök! ryser Sami.

De bestämmer att de ska dra lott. På en lapp skriver Gry LÖK.
På den andra lappen skriver hon LÖK och gör ett kryss över.
Gry gömmer lapparna i sina händer. Sami får välja.
Han chansar på Grys högra hand. Gry håller upp lappen.

- JAA! jublar Sami och skuttar runt av glädje.
Ingen lööök! Ingen lööök!
De lagar köttfärssås utan lök.

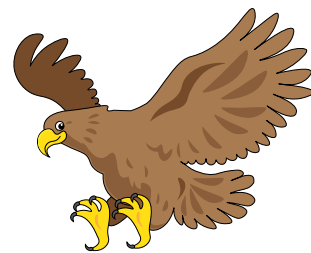
- Det var gott ändå, smackar Ola med munnen full av mat.

örn

Isa vill leka "Gissa djuret".

- Jag tänker på ett djur som börjar på Ö, säger Isa.
- En ödla! ropar Ola.
- Nej, jag tänker på en fågel. En jättestor!
- Kan det vara en trana? funderar Sami.
- Trana börjar inte på Ö. Jag tänker på en **örn**!
- Jag har sett en örn, berättar Ola. Den åt fisk.
- Det var säkert en havsörn, svarar Isa. Det är den största örnen i Sverige. Den kan väga sju kilo!
- Oj! Mycket mer än mig, skrattar Sami.

Texter till läshäfte 2, sidan 11 (j, jul och jak)

Högläses av pedagogen.

Läs med
Gry och Ola**Jj**

Gry har hängt en bokstav på en gren. Ola, Sami och Isa letar, men har inte hittat den ännu.

- Ge oss en ledtråd, snälla! ber Sami.
- Den ser ut som en käpp, svarar Gry.
- En käpp, vad är det? frågar Ola.
- Om man har svårt att gå kan man stödja sig på en käpp, förklarar Gry.
- Aha, en sån där pinne med en böj på! säger Ola.
- Här är käppen! ropar Sami. Eller bokstaven menar jag! Jag vet hur den låter också! J, j, j.
- Just precis! ler Gry. Den låter "jjjjj".

jul

Det är en varm sommardag, men vännerna pratar om vintern.

- Jag brukar sova hela vintern, ler Ola. Det gör alla ormar.
- Vi igelkottar sover också, svarar Isa.
- Och grodor! säger Gry.
- Va! ropar Sami förskräckt. Men då missar ni ju julen!
- Jul** är det bästa med vintern! Julgran, julklappar, jultomten!
- Oj! flämtar Ola.
- Jag vill också fira jul, suckar Isa.
- Jag har en idé! ropar Gry. Vi firar jul, nu genast!
- Vi kan väl inte fira jul mitt på sommaren! tycker Ola.
- Jag vet! skrattar Sami. Vi firar månaden juli! **Jul-i!**

jak

Gry, Ola, Sami och Isa leker "Gissa djuret". Det är Samis tur att tänka på ett djur.

- Det här djuret är stort, har fyra ben och långt hår, säger Sami.
- Lätt! ropar Isa. En häst!
- Nä, inte riktigt så enkelt, ler Sami. Det börjar på J och klarar av att leva på hög höjd och i kallt klimat. De flesta finns i Asien.
- Jag vet! tjuter Ola. En asiatisk jättedrake! Som sprutar eld!
- Nä, nu hittar du bara på, fnittrar Isa. Drakar finns inte.
- Jag tänkte på en **jak**, avslöjar Sami. Det är en slags ox som kan bli nästan fyra meter lång och två meter hög. En jak är ett riktigt stort och hårigt djur!
- Häftigt! säger Ola. Men inte lika häftigt som en drake.

Texter till läshäfte 2, sidan 12 (h, hög och haj)

Högläses av pedagogen.

Läs med
Gry och Ola**Hh**

– Ni ska få en ledtråd till bokstaven som ni ska leta efter idag, säger Gry till sina vänner. Jag har gömt den i ett träd.

– Ho ho, bokstaven. Är du här? ropar Isa.

Hon letar vid rötterna på en tall.

– Bokstaven är inte här! skriker Sami, som sitter högt upp i tallen.

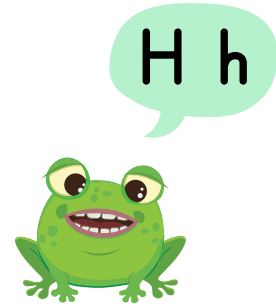
Ola ringlar iväg. Han ser ett träd med ett stort hål i stammen. I hålet hittar han en bokstav.

– Är det den här? frågar Ola.

– Ja! ropar Gry. Det är bokstaven H. Den låter "H, h, h".

Bokstaven H är lite svår att höra om man inte säger ett annat bokstavsljud efter. Hör ni? **Hög. Hål. Haj.**

– Hurra! Vi hör! ropar Ola, Sami och Isa.

hög

– Vad gör du, Isa? undrar Ola.

Isa har samlat kvistar och lagt dem i en **hög** på marken, under ett högt träd.

– Sami ska bygga ett skatbo och jag hjälper honom, förklarar Isa.

– Jag vill också hjälpa till! säger Ola.

Ola lägger gräs i en hög och lite lera i en annan hög.

– Perfekt! ropar Sami uppifrån trädet. Nu har vi tre högar!

Vi bygger med kvistarna och gör ett golv av leran.

Sen gör vi det mjukt och bekvämt med gräset.

Kom upp nu, så börjar vi bygga!

– Nej, det är för högt upp för oss, svarar Isa och Ola oroligt.

Vi stannar på marken och tittar på när du bygger.

haj

Vännerna pratar om djur i havet.

– Jag vill se en **haj**, säger Ola.

– En haj! Det är en farlig fisk, flämtar Isa förskräckt.

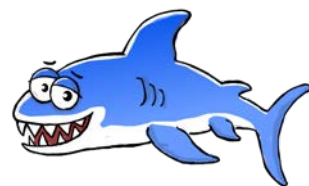
– En del hajar kan vara farliga, svarar Ola. Men det finns olika sorter. Visste ni att den minsta sortens haj är ungefär 20 centimeter lång, och den största ungefär 12 meter?

– Oj! ropar Isa. Berätta mer om hajar!

– De har jättemånga tänder, fortsätter Ola. Och det har funnits hajar i 400 miljoner år!

– Vänta! avbryter Isa plötsligt. Jag tror att jag kom på hur haj stavas! H - A - J! (*Ljuda*)

– Ja, så stavas haj! säger Gry nöjt.

Texter till läshäfte 2, sidan 13 (p, pöl och pil)

Högläses av pedagogen.

Läs med
Gry och Ola**Pp**

Gry, Ola och Sami är på väg hem till Isa.
Gry har med sig en ny bokstav.

– Den här bokstaven heter P, berättar Gry. Vet ni hur den låter?
– Jaa, jag tror jag vet, svarar Sami. Den låter "p, p, p".

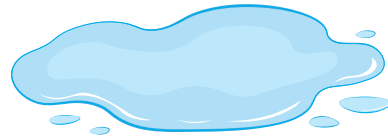
– Precis! ropar Gry. Kan ni några ord som låter "p"
i början?
– Pappal säger Ola.
– Potatis! ropar Sami.
– Polis! skriker Ola.
– Pappa, potatis, polis! Perfekt! Vad många ord
med "p" ni kan! skrattar Gry och klappar händerna.

pöl

Det har regnat hela natten. Nu finns det många vattenpölar
utanför Isas hus. Isa plaskar runt så att vattnet skvätter.
Gry, Ola och Sami tittar nyfiket på.

– Kolla! Vilken stor **pöl!** tjuver Isa glatt.
– Jaa, vilken pöl! Jag vill också leka i den! ropar Sami.

Sami hoppar i pölen och flaxar vilt. Vattnet stänker
på Gry och Ola, som blir alldeles blöta. Alla skrattar.
Det är roligt att leka med vatten.

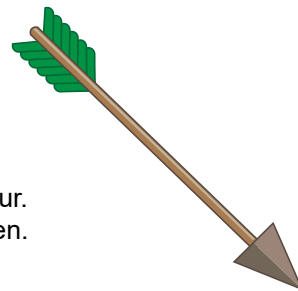
pil

Gry har tagit med en pilbåge och fyra pilar. Hon tänkte att
vännerna ska skjuta prick. Gry tar en **pil** och siktar på
en måltavla som står en bit bort.

– Jaa! Träff! jublar Gry.
Pilen har fastnat på måltavlans kant.
Träffen är värd två poäng.

Sami skjuter nästa pil, men den landar på marken
framför måltavlan. Isas pil träffar ett träd. Nu är det Olas tur.
Han håller pilbågen i munnen och slingrar stjärten om pilen.
Swisch! Pilen flyger iväg mot tavlans mitt!

– Mitt i prick! Femtio poäng! vrålar Ola. Jag vann! Vad kul
det var att skjuta pil! Det här borde vi göra varje dag.

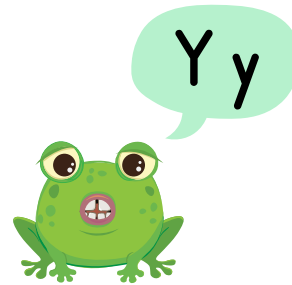
Texter till läshäfte 2, sidan 15 (y, yr och yla)

Högläses av pedagogen.

Läs med
Gry och Ola**Yy**

– Nu ska ni få lära er en av mina favoritbokstäver, säger Gry. Hon håller upp en bokstav. (Håll gärna upp bilden med bokstaven Y.)

- Vet ni hur den här låter?
- Låter den "öööö"? frågar Sami.
- Nej, inte riktigt. Jag har bokstaven sist i mitt namn, säger Gry hjälpsamt.
- Yyyyy! ropar Isa.
- Y, som i Gry, det stämmer, svarar Gry.
- Grrrrrrrr! ljudar Ola, Sami och Isa.

yr

De fyra vännerna leker en lek. En står i mitten och blundar. De andra gör så att vännen snurrar runt, runt. Sami är först att bli snurrad.

- Hjälp, jag ramlar snart! tjuter Sami.
- De andra hjälper honom att stanna. Sami öppnar ögonen.
- Vad snurrig jag är! skrattar Sami.
- Blev du yr? frågar Gry.
- Ja, jag blev jätteyr!
- Sami försöker gå rakt men han krockar med ett träd.
- Duns! Alla skrattar, men Sami skrattar mest!
- Nu är det min tur. Jag vill också blir yr! ropar Isa
- Man blir lätt yr i bollen av den här leken, skrattar Gry.

yla

Sami har kommit på en ny lek. Han kallar den "Hur låter djuret?".

- Låta som en hund, säger Sami.
- Skälla som en hund, svarar Gry snabbt. Nu är det min tur! Låta som en katt!
- Jama som en katt, ropar Isa. Min tur! Låta som en varg.
- Alla funderar, men det är ingen som vet hur vargen låter.
- Grymta som en varg kanske, gissar Sami.
- Nej, det heter yla som en varg, skrattar Isa.
- Yla! skriker Ola ivrigt. Jag kan yla! Så här låter det: A-yyyyh!

Nu vill de andra också prova att yla. A-yyyyh! Ylandet hörs långt iväg! (Låt gärna eleverna prova att yla.)

Texter till läshäfte 2, sidan 16 (z, zoo och zebra)

Högläses av pedagogen.

Läs med Gry och Ola

Zz

Gry, Sami och Isa är på väg hem till Ola. Isa berättar att hon såg något konstigt ovanpå en sten alldeles nyss.

- Det var två korta raka pinnar och en sned pinne mellan dem, berättar Isa. Vänta! Isa skyndar sig iväg.
- Här! Isa kommer tillbaka. Hon är lite andfådd.
- Bra! ropar Gry. Är det någon som vet hur den låter?
- Jag vet! Den låter "sssss", samma som bokstaven S, säger Sami.
- Just det! svarar Gry.
- Sssss, låter Sami och Isa.

ZOO

Sami har hittat skräp i skogen. Han visar det för Isa.

- Man ska plocka upp efter sig, tycker Sami. Annars blir det skräpigt i skogen.
- Vad är det för något? frågar Isa.
- Det är reklam för ett **zoo**.
- Vad är ett zoo? undrar Isa.
- På ett zoo tittar människor på djur, svarar Sami.
- Va! Varför det? Jag skulle mycket hellre titta på människor än på djur.
- Ja! ropar Sami. Människor ser ju så konstiga ut! De skulle vara mycket finare om de hade skat-vingar!
- Ja! Och igelkotts-taggar, skrattar Isa. Det skulle vara fint!

zebra

Gry knackar på hos Ola. Ola öppnar dörren.

- Hej Gry! hälsar Ola.
- Hjälp! Är det du, Ola? ropar Gry förskräckt.
- Ja, det är det! Jag är utklädd. Jag tänkte att vi kunde ha maskerad idag.
- Vad är du utklädd till? undrar Gry. Du har målat dig vit med svarta ränder.
- En **zebra** förstås! Ola håller upp en bild på en zebra.
- Nu ser jag! skrattar Gry. Jag kan hjälpa dig så att du får öron och en svans också.
- Perfekt! Då blir jag den snyggaste zebra-ormen någonsin.
- Helt klart! fnissar Gry.

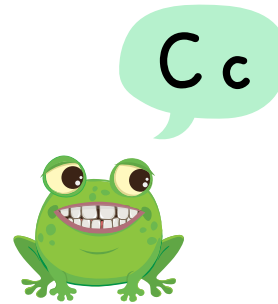
Texter till läshäfte 2, sidan 17 (c, Cia och cykel)

Högläses av pedagogen.

Läs med
Gry och Ola**Cc**

Gry, Ola och Isa väntar på Sami. Under tiden berättar Gry om en ny bokstav.

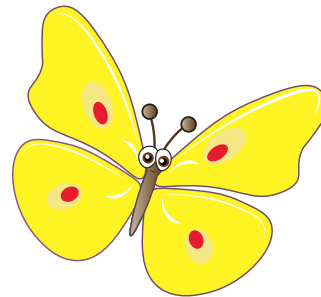
- Bokstaven jag tänker på ser ut som ett halvt O, säger Gry.
- Då vet jag! Den heter C och låter "sssss", ropar Ola.
- Just precis! "Sssss" som i **citron**, fortsätter Gry.
- Och "Sssss" som i **cykel**, svarar Ola.
- **Citron** och **cykel** börjar på bokstaven C, som låter "sssss", säger Isa. Hurra! Nu har jag lärt mig en ny bokstav!

Cia

Sami har landat en bit bort. Han ropar till Ola, Isa och Gry.

– Kom, så ska ni få träffa min kusin!
Alla skyndar sig till Sami. På hans huvud sitter en liten gul fjäril.

- Det här är **Cia**, min kusin, ler Sami.
Hon är en citronfjäril.
- Hej Cia! säger Ola, Isa och Gry.
Cia flyger ett varv runt vännerna.
- Hej! säger Cia. Kul att träffa er!
- Är ni verkligen kusiner? undrar Ola nyfiket.
- Nä, skrattar Cia. Vi är kompisar. Men vi brukar leka att vi är kusiner.

cykel

- Jag ska pumpa luft i däcken på min **cykel**, säger Sami.
Vem följer med mig och Cia på en cykelutflykt?
- Jag! ropar Gry. Jag har också en cykel!
- Jag med! Jag fick en cykel när jag fyllde år, berättar Isa.
- Jag har ingen cykel, suckar Ola. Ormar kan inte cykla, vi har inga armar och ben
- Du kan få skjuts av mig, ler Isa.
- Tack! ropar Ola lyckligt. Vad roligt det ska bli!

Texter till läshäfte 2, sidan 19 (w, wok och Siw)

Högläses av pedagogen.

Läs med
Gry och Ola

Ww

Sami hittar en bokstav. Han tar den i näbben och flyger till sina vänner.

- Jag hittade en bokstav! Och jag vet hur den låter! ropar Sami.
- Jag vet också! tjuter Ola.

Ola och Sami skriker på samma gång:

- Bokstaven låter "vvvvv" och heter dubbel-v!

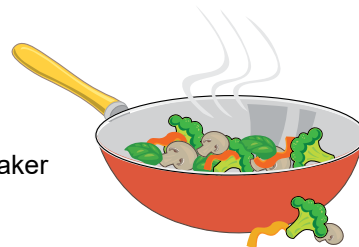
- Låter den "vvvvv", som ett vanligt V? frågar Isa.
- Precis, bokstäverna V och W låter likadant, svarar Gry.
- De bokstäverna ser ganska lika ut också, säger Isa.
- Ja, W ser ut som två vanliga V som sitter ihop, förklarar Gry. Men båda låter "vvvvv".

wok

Sami ska bjuda på mat. Han håller upp något som ser ut som en stor skål med handtag på.

- Vet ni vad det här är? frågar Sami.
- Alla skakar på huvudet.
- Det är en **wok**. Jag ska steka grönsaker i den.
- Wok, vilket roligt ord, fnittrar Isa.
- Sami häller i lite olja och sedan lägger han olika grönsaker i woken. Det fräser och luktar gott!

- Mmm... Jag ska nog också köpa en wok, säger Gry.
- Isa och Ola nickar. De vill också ha en wok att steka mat i.

Siw

De fyra vännerna pratar om släktingar. Ola vänder sig till Isa.

- Isa, jag gillar din faster **Siw**. Hon kan jättemånga roliga historier.
- Hmm... Sami funderar. Jag tror att jag vet hur många bokstavsljud det är i Siw. S-I-W (**ljuda**). Tre ljud!
- Vi kan hälsa på Siw någon dag, föreslår Isa.
- Vi tar med en tårta! Då blir hon glad.

Alla tycker att det är en mycket bra idé.
Det ska bli roligt att träffa Siw.

Texter till läshäfte 2, sidan 20 (q, Qatar och Isaq)

Högläses av pedagogen.

Läs med
Gry och Ola

Qq

Är det någon som känner igen den här bokstaven? frågar Gry. Hon håller upp en bokstav som ser ut som en rund ring med en pinne som sticker ut nedtill.

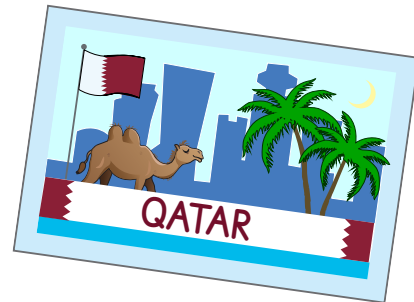
- Den ser lite ut som ett O! ropar Sami. Men med en svans! Alla skrattar. Ett O med en svans, vilken konstig bokstav!
- Ja, den kanske ser lite konstig ut, ler Gry. Men den låter så här: "k, k, k".
- Va! Så låter ju en annan bokstav vi har lärt oss, säger Sami.
- Ja, både bokstaven K och bokstaven Q låter "k".
- Aha, då fattar jag, säger Sami. Den ser lite konstig ut, men låter inte så konstigt.

Qatar

Sami vill berätta något för Gry, Ola och Isa.

- Jag vet ett land som stavas med Q, säger Sami.
- Va, vilket då? undrar Isa.
- Landet **Qatar**. Det ligger hundratals mil bort. Det var Fotbolls-VM där, och jag tittade på det.
- Oj! Flög du ända till Qatar för att titta på fotboll? frågar Isa. Det måste ha tagit jättelång tid!
- Gry, Ola och Isa ser väldigt imponerade ut.
- Nä, jag såg Fotbolls-VM på TV, skrattar Sami. Det är för långt att flyga till Qatar!

Isaq

Gry och vännerna fortsätter att prata om bokstaven Q. Den finns bara i några få ord och namn i det svenska språket.

- Jag vet ett namn som kan stavas med bokstaven Q, berättar Gry. **Isaq**. Min kusin heter så. Lyssna här: I - S - A - Q (Ijuda).
- Nähä! Det låter ju "k" i slutet! protesterar Isa.
- En del stavar Isaq med bokstaven K på slutet, och andra med bokstaven Q på slutet. Så kan man göra, eftersom båda bokstäverna låter "k", påminner Gry vänligt.
- Ja, just ja, båda låter "k", så var det, ler Isa. Jag blir visst lite snurrig av allt nytt jag har lärt mig!

Vännerna skrattar. Ja, lite snurrigt kan det kännas ibland!

Texter till läshäfte 2, sidan 21 (x, sax och yxa)

Högläses av pedagogen.

Läs med
Gry och Ola**X x**

Nu är det dags för Ola, Isa och Sami att lära sig en sista bokstav.
Gry tittar stolt på sina vänner.

- Det är bara en bokstav kvar nu. Den ser ut som ett kryss, säger Gry.
- Jag kan den redan! ropar Isa glatt. Den låter "ks"! Och den ser ut så här! Isa ler stort och sträcker ut armar och ben för att försöka se ut som ett X. (Låt gärna eleverna försöka se ut som ett X.)

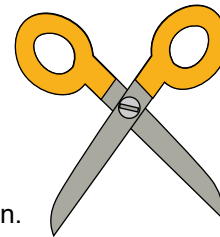
Vännerna skrattar.

- Exakt så! svarar Gry när de skrattat klart.
- X som i tax! ropar Ola.
- X som i lax! skriker Sami.

sax

De fyra vännerna ska pyssla hemma hos Ola.

- Jag vill klippa, säger Isa. Har du en sax?
- Javisst har jag en sax, vänta lite, svarar Ola. Sedan viker Isa ett papper och klipper med saxen. Det blir en fin stjärna.
- Får jag låna saxen nu? frågar Gry. Hon vill också klippa fint, men saxen är för stor. Gry råkar klippa av sitt pyssel på mitten. Sedan tappar hon saxen.

- Här får du en annan sax, den är lite mindre, säger Ola vänligt. Nu kan Gry också klippa. När de är klara hänger de upp allt pyssel. Det blir riktigt fint!

yxa

På kvällen samlas vännerna bakom Gry's hus.
Gry vill visa något.

- Vet ni vad det här är? frågar Gry. Hon håller upp ett verktyg.
- Man kan hugga ved med den, fortsätter Gry.
- Det är en yxa, säger Ola.

Alla vill prova att hålla i Gry's yxa, men det är bara Gry som får hugga ved med yxan. Den är väldigt vass. Gry huggar upp ved och gör en mysig brasa.

- Nu känner ni till alla bokstäver i alfabetet, säger Gry. Det är 29 stycken! Och ni kan många nya ord. Om ni övar ofta så kommer ni snart kunna läsa och skriva riktigt bra!
- Jag ska öva lite varje dag, säger Ola. Sen ska jag skriva en spännande bok om oss.
- Vi ska också öva! instämmer Sami och Isa. Den boken vill vi läsa!

